

První list Petřův

Čtvrtá část

1P 1,22-25

Křesťané jsou ti, kdo očistili své duše (verš 22a)

Slovo „očistili“ je překladem řeckého slova, které je zde v čase (perfectum), označujícím událost, k níž došlo v minulosti a jejíž výsledky trvají do současnosti. Tak tomu je s každým opravdovým věřícím - jednou svou duši očistil a jeho duše očištěnou zůstává. Očistil se a zůstává očištěným.

K tomuto očištění nedošlo nějakým vlastním zbožným úsilím, nýbrž poslušností pravdy. Pravdou je zde nepochybně míněna dobrá zpráva o Pánu Ježíši Kristu - evangelium. Poslušností je zde míněna víra v toto evangelium. Použití slova poslušnost (Ř. HYPAKOĚ) nám snad má připomenout, že věřit evangeliu je cosi mnohem hlubšího, než přitakání určité světonázorové teorii. Jde o podřízení celého života tomu, který je sám Pravdou s velkým „P“, tedy Pánu Ježíši Kristu (sr. J 14,6).

Cílem tohoto očištění je nepokrytecká bratrská láska. Toto očištění je základním předpokladem k nepokrytecké bratrské lásce, tedy k upřímné náklonnosti k ostatním věřícím. Zde použité řecké slovo je FILADELFIA, které má význam „bratrská (sourozenecká) láska“. Křesťan má milovat všechny bližní (sr. Mt 5,43-48; 22,39; Mk 12,31). Zde je však položen důraz na lásku k duchovním sourozencům. Chovat se pokrytecky znamená hrát si na někoho, kým nejsem. Sobečtí lidé se mohou chovat ke druhým mile jen proto, aby dosáhli svých cílů - třeba aby prodali své zboží. Víra v Krista nám však umožňuje lásku, která je opravdová, bez postranních úmyslů.

Výzva ke vzájemné lásce mezi křesťany (verš 22b)

Výzva ke vzájemné lásce je založena na skutečnosti očištění, o níž jsme četli na začátku verše. Vírou v Krista jsme byli uschopněni upřímně milovat, a tak to máme dělat, máme o to usilovat.

Naše láska má vycházet z upřímného srdce. V řeckém textu zde doslova čteme „z čistého srdce“. Srdce je v Bibli jakýmsi středem osoby, odkud se vše řídí. Bůh skrze proroka Ezechiele slíbil Izraeli dar nového srdce. Praktickým projevem tohoto daru má být, že se lidé budou řídit Hospodinovými nařízeními (Ez 36,26n). V Kristu nám Bůh dává nové srdce, od jádra nás mění. V novém srdci nejsou žádné zlé úmysly ani hříšné touhy. Je to srdce čisté. A z tohoto našeho nového jádra má vycházet naše láska. David se kdysi modlil, aby mu

Bůh stvořil čisté srdce (Ž 51,10). Tato modlitba je vyslyšena skrze Pána Ježíše, skrze nové narození a nové stvoření (2K 5,17).

Milujte se navzájem. Pán Ježíš řekl: „*Nové přikázání vám dávám, abyste se navzájem milovali; jako já jsem miloval vás, i vy se milujte navzájem. Podle toho všichni poznají, že jste moji učedníci, budete-li mít lásku jedni k druhým.*“ (J 13,34n ČEP) Skrze svého apoštola zde Pán Ježíš opakuje svoji výzvu. Vzájemná láska má být hlavním znakem Kristových učedníků. Kristův pokyn neznamená, že se máme násilně vpravit do nějakých láskyplných pocitů. Máme se však rozhodnout, že chceme svým bratřím a sestrám být prospěšní. A máme se snažit konat to, co jim prospívá. Takové počínání jistě neponechá naše city chladnými.

Máme se navzájem milovat „vytrvale“ (ČEP), Kraličtí překládají „snažně“. Základní myšlenkou zde použitého řeckého slova (EKTENÓS = horlivě, vytrvale) je vážnost/upřímnost a horlivost. Nejde tu tedy o nějakou odbytou, ledabylou lásku, ale o lásku horlivou. Jsme zde vyzýváni k opravdové a vytrvalé lásce k druhým. To nemusí vždy znamenat, že pro druhé konáme kdovíjak velké věci. Mnohdy jde „jen“ o to, abychom si někoho všimli, zeptali se, jak se mu daří a pozorně ho vyslechli. Jedna věc je mít k něčemu vlohly. Jiná věc je tyto vlohly rozvinout. V Kristu máme vlohly k upřímné sourozenecké náklonnosti. Vytrvalým proječováním této lásky tuto vlohu rozvíjíme.

Znovuzrození skrze věčné slovo Boží (verše 23-25)

Důvodem k vytrvalé a snažné lásce je také zdroj nového života křesťanů, kterým je nepomíjitelné slovo Boží.

„Vždyť jste se znovu narodili“ (ČEP), konstatuje zde apoštol ve verši 23. Slova „jste se znovu narodili“ jsou překladem jediného řeckého slova, které je opět v čase zvaném perfectum, o němž jsme už mluvili výše. Narození proběhlo v minulosti, avšak zároveň je přítomnou skutečností. Křesťané jsou znovuzrozeni. Jedná se o stejné sloveso, které apoštol použil v 1P 1,3, kde psal o tom, že Otec „nám dal nově se narodit“.

Zde však není položen důraz na nové narození jako takové, ale na prostředek, jímž Bůh toto nové narození způsobil. Přesněji řečeno na kvalitu tohoto prostředku. Tím prostředkem je Boží slovo, které je věčné. Na jedné straně je zde apoštol přirovnává k semeni člověka. Na druhé straně staví lidské símě a Boží slovo do vzájemného kontrastu. Podobně jako prostřednictvím lidského semene dochází ke zplození člověka, dochází ke zplození nového člověka slovem Božím. Oproti semenu člověka je však Boží slovo trvalé, nikdy nezaniká. A proto i ti, kdo byli Božím slovem zplozeni, zůstávají navěky. Petr cituje prorocká slova z Iz 40,6-8. Může nám to připomenout přísloví „Lidská sláva, polní tráva!“. Život člověka na tomto světě je pomíjivý a krátký. I ten

nejsilnější člověk jednou zestárne a odejde. Avšak Boží slovo zůstává navěky. Stále platí. A vždycky na ně dojde.

Apoštol připomíná, že právě takovým slovem je slovo, které nám bylo zvěstováno v evangeliu. Slovo o Pánu Ježíši Kristu je tímto věčným slovem. Vlastně On sám je tím Božím slovem k nám. Jak čteme v Listu Židům: *„Mnohokrát a mnohými způsoby mluvíval Bůh k otcům ústy proroků; v tomto posledním čase k nám promluvil ve svém Synu, ...“* (Žd 1,1n ČEP)

Pokud jsme se znovu narodili skrze trvalé a věčné slovo Boží, můžeme také vytrvale a snažně milovat své bratry a sestry.